

SKOG MILJØ

2-2021

Den store plantedagen

Rekorddeltakelse på Skog og Tre
Konserter i skogen

4

12

Den store plantedagen.....	4
Strømlinjeformet Skog og Tre.....	6
Høysesong for skoleskogdager	9
Honne skal selges.....	10
Planteopplæring i Sogn og Fjordane.....	12
Konglesanking av furu.....	13
Fra tømmer til spontak.....	14
Leie hytte av Skogselskapet?.....	15
Skogselskapet arrangerer «stubbekonserten»	16
Vi gror igjen, samtidig sitter vi og ser på at det gror!	18
Smånytt	19
Ny i Skogselskapet	25
Nytt og gammelt	26
Skog & Miljø-bildet	27

16

SKOG MILJØ

Utgiver: Det norske Skogselskap
Wergelandsv. 23B, 0167 Oslo

Telefon: 23 36 58 50

E-post: info@skogselskapet.no

Bankgiro: 7001 05 21198

ISSN 0803-3943

Redaktør: Astri Kløvstad
astri.klovstad@norsk-skogbruk.no

Grafisk produksjon: Å jour design

Trykk: Polinor, www.polinor.no

Annonsepriser (ekskl. mva.):

1/1 side kr 6 000

1/2 side kr 3 500

1/4 side kr 2 000

1/8 side kr 1 000

Frist neste nummer: 13. september 2021

FORSIDE: FORSIDE: Den store plantedagen
engasjerte mer enn 600 elever.

Foto: Christian Espegren, Agder

Styret Det norske Skogselskap

Leder: Line Henriette Holten

Nestleder: Lars Henrik Sundby
(Skogselskapet i Oslo og Akershus)

Styremedlemmer: Simen Gjølvsjø (NIBIO),
Anders Hals (Skogselskapet i Buskerud og
Telemark), Terje Kolstad (Skogselskapet i Møre
og Romsdal), Tonje Refseth (Norsk Friluftsliv),
Rannveig Kristiansen, (Skogselskapet i
Trøndelag, ansattrepresentant)

Det norske Skogselskap er en ideell organisasjon med ca. 8 000 medlemmer fordelt på totalt 16 fylkesskogselskap. Vår visjon er at alle mennesker skal oppleve skog som en verdifull kilde til livskvalitet. Siden 1898 har selskapet utviklet seg fra i starten å sørge for helt nødvendig skogreising til nå å jobbe med bevisstgjøring rundt skogens viktige rolle i kampen for et bedre klima.

www.skogselskapet.no

Skogselskapet – for skogen og oss alle

Kjære venn av Skogselskapet og leser av Skog & Miljø!
Denne utgaven av medlemsbladet har vi valgt å sende ut til flere enn vanlig. Dette for å vise litt av mangfoldet i Skogselskapets virksomhet. Og forhåpentligvis som inspirasjon for at enda flere vil velge å støtte opp om Skogselskapet i det viktige og ideelle arbeidet som gjøres rundt om i hele Norge.

Skogselskapet har eksistert i over 120 år. Vi kan konstatere at det er en vital og spennende organisasjon som har vært gjennom mange ulike faser og ikke minst i en verden som er i stadig endring. Formålet er imidlertid i stor grad det samme som før – vi skal synliggjøre skogens mangesidige betydning og tale skogens sak. Vi er fortsatt skogens vokter.

Organisasjonen er landsdekkende og åpen for alle som er glade i og opptatt av skog. Vi skal være faktabaserte og objektive. Og vi lykkes best nettopp gjennom brobygging og samarbeid. Dette er helt vesentlig for virksomheten i Skogselskapet og våre prioriteringer i nyere tid. Samtidig befester vi rollen som «Opplysningskontoret for skog».

Vi erfarer at allmenhetens holdninger og meninger om skog og skogbruk ofte er mer preget av følelser og opplevelser enn av fakta og en objektiv tilnærming. Skogselskapets utadrettede virksomhet er av stor betydning for å skape forståelse og positive holdninger til den helheten som skogen representerer. Helheten gjennom en aktiv forvaltning, skog som arena for helse, rekreasjon og friluftsliv – og skog som fornybar ressurs og viktig del av løsningen på våre klimautfordringer.

Et godt eksempel på Skogselskapets viktige rolle i dag er kampanjen som vi kjører på oppdrag for skog- og beredskapsaktører, nemlig «Skogens Brannvokter». Her kurses barn og unge i forebygging og holdningsskapende arbeid knyttet til skogbrann. Tørkesommeren 2018 gjorde dette til et brennhett tema – og vår innsats resulterte i over 10 000 nye «skogbrannvoktere» rundt om i landet. Og 10 000 nye i 2019 og ytterligere et betydelig korp i 2020. Det blir store tall av slikt, men vel så viktig - mange barn og unge som er bevisste på skogens verdier og muligheter! Tilsvarende opplever vi nå Skogselskapet gjennomfører de tradisjonelle skoleskogdagene – nærmere

200 i året, også her når vi ut til i overkant av 10 000 elever i snitt. Eller når vi arrangerer ulike møteplasser og arrangementer for allmenheten eller skogbruksinteresserte, eksemplene er mange og antall deltakere likeså.

Koronapandemien har dessverre begrenset antall fysiske møteplasser, men det er samtidig gjennomført en intensivert digital satsing for å nå ut med våre budskap. I tillegg har pandemien resultert i økt bruk av skog og natur til rekreasjon, trening og opplevelser. Skogselskapet har i den sammenheng lagt ekstra innsats i informasjon knyttet til at allemannsretten også følges av et sett med plikter og et behov for sporløs ferdsel. Vårt samarbeidsprosjekt med Sparebankstiftelsen DNB om naturstier og tilrettelegging for skånsomt friluftsliv med lav terskel er et godt eksempel i så måte.

I denne utgaven av Skog & Miljø kan du lese mer om noen av de flotte og viktige oppgavene som Skogselskapet satser på og engasjerer seg i.

Takk for din støtte til det viktige arbeidet i Skogselskapet - for skogens og samfunnets beste!

Ha en riktig god sommer! 🍃

Møre og Romsdal

Agder

Den store plantedagen

20. mai var mer enn 600 elever over hele landet til skogs for å plante trær. Dette var en nasjonal aksjon arrangert av Tenk Tre og Skogselskapet.

TEKST OG FOTO: SKOGSELSKAPET

På de 15 arrangementene fikk elevene god innføring i hvorfor trær er så viktige og hvordan vi skal finne gode plante plasser. Planting av skog har økt betraktelig de siste årene. I 2010 ble det plantet 20,3 millioner planter, i 2020 ble det plantet 43,5 millioner. Skogselskapet kunne melde om ivrige plantører som var bevisst på hvorfor og hvordan det skulle plantes: Når treet vokser, fanger det CO₂. Så bruker det karbonet til å vokse seg større – og slipper oksygenet ut igjen.

Et bærekraftig skogbruk er helt avgjørende for det grønne skiftet. Som regel vokser treet 60-80 år før det er klart til å hogges,

og kan brukes til alt fra byggematerialer, papp og papir til dyrefôr og klær. Alt som kan lages av olje, kan lages av tre. Etter hogst plantes det nye trær.

I Lillehammer fikk elever fra Nordre Ål skole være med å gi tilbake til skogen. For i 2019 kunne disse elevene flytte inn i en splitter ny skole bygd i tre. Nå ble noen av elevene på 5. trinn ved skolen med til skogs for å plante trær slik at det blir råstoff til nye skoler i tre om 60–80 år. På nettsidene våre kan du se flere bilder og film fra dagen.

Pressen dekket saken flere steder i landet, også Supernytt fra NRK Super var med. 🌿

Buskerud

Innlandet (Hedmark)

Oppland

Oslo

Viken (Østfold)

HER VAR VI:

Nordland	Hattfjelldal oppvekstsenter, Hattfjelldal
Trøndelag	Steinerskolen, Trondheim
Agder	Torridal skole, Kristiansand
Vestfold	Andebu skole, Sandefjord
Viken (Østfold)	Varteig skole, Sarpsborg
Viken (Buskerud)	Hallermoen skole, Drammen
Viken (Akershus)	Berger skole, Nesodden
Oslo	Korsvoll skole, Oslo
Møre og Romsdal	Kviltorp skole, Molde
Rogaland	Sviland skole, Sandnes
Innlandet (Hedmark)	Lunden skole i Øvre Vang, Hamar
Innlandet (Oppland)	Gjøvik skole, Gjøvik
	Nordre Ål skole, Lillehammer

Strømlinjeformet Skog og Tre

Nok en gang måtte skogbrukets store samlingsplass, Skog og Tre, arrangeres digitalt. Det ble en profesjonelt gjennomført enveisforestilling med overordnede temaer.

TEKST OG SCREENSHOTS: ASTRI KLØVSTAD

Åpningsseansen med de to arrangørene direktører, Per Skorge i Skogeierforbundet og Trygve Enger i Skogselskapet, var denne gangen innspilt på et hogstfelt ute i skogen. Og deretter bar det inn til landbruks- og matminister Olaug Bollestad som holdt hilsningsstale til konferansen.

Hun var naturligvis først innom pandemien og tiltakene som er gjort for næringa i den sammenhengen.

– Jeg vet at ikke alle er helt fornøyde med forslaget i revidert nasjonalbudsjett, sa hun, og siktet til plantetilskuddet som skulle kompensere for at man ikke får inn utenlandsk arbeidskraft. Og som Stortinget hadde vedtatt skulle være på kr 1,50 per plante i friske midler, men som i revidert var redusert til kr 1,20 om-disponert fra andre midler allerede bevilget til skogbruket. – Men når vi må prioritere velger vi tiltak for å sikre foryngelse av skog, det er grunnlaget for et bærekraftig skogbruk, fortsatte hun.

Hun var ellers innom bevilgningene regjeringen har gjort til tømmerkaier og skogsbilveier siden 2009, og forslaget i revidert budsjett om oppmykningen av reglene for Investinor. Hun var også opptatt av at vi må utvikle flere produkter basert på tre og at det må brukes mer tre i bygg. Og hun skrøt av det norske trebyggeriet vi allerede har, med bl.a. Finansparken i Stavanger. – Norsk trebyggeri og trearkitektur er i verdensklasse og det er på tide at norsk trekompetanse, arkitektur og treprodukter også finner veien ut i verden, sa hun.

– VI MÅ FORVALTE SKOGEN FORNUFTIG

Kristin Halvorsen som er direktør på CICERO, Center for klimaforskning, fortalte at senteret har mange ansatte som jobber med skog.

– Det er komplisert å bruke skog i klimasammenheng, men det er en kjempestor mulighet for oss om vi gjør det med kunnskap og med respekt for de ulike biosystemene, sa hun.

– Skogen kan være et klimatilak dersom vi finner balansen mellom å plante ny skog, forhindre avskoging og skjøtter den skogen vi har. Det har stor betydning hvor vi planter nye trær. Riktig treplanting kan øke karbonlageret og økt treplanting gir økt vegetasjon. Men dersom vi planter skog der karbonlageret i jordsmonnet allerede er veldig stort, vil det skape en forstyrrelse

BÆREKRAFTIG FORVALTNING: Hvis vi hogger skogen, må vi bygge den opp igjen og en aktiv skogskjøtsel kan øke CO₂-opptaket, sa Kristin Halvorsen.

som setter fart på nedbrytingen. Så det er også viktig at vi klarer å forvalte denne utrolig viktige naturressursen på en måte så vi unngår tapt karbon fra jordsmonnet, sa Halvorsen.

SKOG I KLIMAREGNSKAPET

Hun var også opptatt av hvorvidt vi skal regne skog som en del av klimaregnskapet.

– Vi forholder oss til EUs gamle klimamål i Norge og de innebar ikke et regnskap som inkluderer skog. Nå har EU endret noe på det og har samtidig skjerpet sine egne klimamål. Det som er viktig for oss å tenke på i det store klimaregnskapet er at vi ikke må jukse. Det vil si at vi ikke nå plutselig tar inn effekten av skog når vi rapporterer på våre klimamål. Hvis man endrer måten å beregne dette på, må vi sørge for at vi har kunnskap om hvordan det fungerer. Da kan vi klare å få inn det vesentlige bidraget som fornuftig bruk av skog og skjøtsel av skog kan være med tanke på opptak av CO₂ i regnskapet med andre klimagasser, uten at vi reduserer på ambisjonsnivået. Poenget er at vi ikke må bruke dette som en unnskyldning for å la andre utslipp vokse, presiserte hun.

Hun presenterte også tall for hvor lenge det regnes at karbonet er lagret når det er bundet i tre og brukt i produkter.

– Hvis vi bruker heltre, altså trelast, i nye produkter regner vi at

karbonet er lagret i 35 år. Trehus og tre-møbler og alt av tre må tas godt vare på for det er en form for fangst og lagring av CO₂. Bruker vi trebaserte plater, regner vi at karbonet lagres i 25 år. Når vi bruker papir og kartong er det mer å regne som en forbruksvare, men vi regner også med at det lagrer karbon i et par år. Og her er det jo også store muligheter for resirkulering av disse ressursene. Hvis vi på en fornuftig måte skal bruke trevirke til biodrivstoff er det viktig at vi ikke bruker heltre som ellers kunne være brukt til noe som lagrer karbon mye lenger, men at det er kvist, bark og avfall fra skogbruk som brukes på denne måten, sa hun. Og presiserte at det er viktig å plante ny skog etter hogst.

DELTAKERREKORD

Etter dette gikk divisjonsdirektør i Nibio, Bjørn Håvard Evjen gjennom status for den norske skogen. Asmund Bunkholdt →

PANELEBATT: To politiske debatter ble gjennomført. I denne deltok Harald Moskvil (MDG), Ole Andre Myhrvold (SP), ordstyrer Hanna Gitmark, Kjartan Alexander Lunde (Venstre) og Terje Halleland (FrP).

fra Trefokus holdt et innlegg om hvorfor vi bør bygge i tre. Og Jan Christian Vestre fortalte hvordan det går med byggingen av verdens mest miljøvennlige møbelfabrikk på Magnor i Eidskog. Med stortingsvalg til høsten, var det også aktuelt å spørre ut politikerne litt, og det ble plass til to korte paneldebatter. Konferansen ble avsluttet av Olav A. Veum på hans nest siste dag som styreleder i Skogeierforbundet. Han kunne opplyse at over 1000 personer hadde fulgt arrangementet denne dagen. Det er rekord, og flere kan det bli. Opptak av hele arrangementet ligger nemlig ute på <https://skogogtre.no/>

HOLDER LIV I SKOG OG TRE-STEMNINGEN

På den ordentlige Skog og Tre-konferansen som går over to dager er det i tillegg til hilningstaler fra politikere og presentasjon av generelle temaer i plenum, rikelig med anledning til å fordype seg i spesifikke temaer i flere økter med parallellsesjoner. I en totimers seanse på nett blir det bare plass til det første, og da også i korte, overfladiske versjoner. I den løsningen som Skogeierforbundet og Skogselskapet hadde valgt i år, var det heller ingen mulighet for deltakerne til å stille spørsmål eller

komme med kommentarer på direkten. Sånn sett ble det en litt ensidig forestilling. Men likevel et kjærkomment gjensyn med Skog og Tre. Det føles litt som å føre kuer og sauer med kvist og kvast i vårknipa. Målet er å få dem levende over til perioden med ordentlig beite igjen. Og den effekten har også digitale Skog og Tre. Å se Hanna Gitmark stå på podiet og lede arrangementet i grønne omgivelser, friskt bjørkeløv hentet inn i «konferansesalen», lyssatt med grønt lys og med den kjente Skog og Tre-logoen nede i hjørnet, holder Skog og Tre-stemningen i live. Skuffelsen over å ikke kunne møtes i år blander seg med vissheten om at neste år, da sees vi på Gardermoen 2.–3. juni 2022! 🌿

Høysesong for skoleskogdager

– Vi er godt i gang med Skoleskogdager og har så langt denne våren besøkt 13 skoler, fortalte Skogselskapet i Oppland i en Facebook-post i slutten av mai.

TEKST: ASTRI KLØVSTAD

Og Skogselskapet i Rogaland opplyste midt i april at de var midt inne i en hektisk sesong med skoleskogdager i Njåskogen ved Bryne. – Før vi skriver mai vil ca. 550 grunnskoleelever fått oppleve en dag i skogen, skriver de.

Også de andre skogselskapene rundt i Norges land forteller om tett program med skoleskogdager. Temaene varierer, men ofte er karbonets kretsløp og skogens evne til å binde CO₂ sentralt. Og med det følger alle produktene som kan lages av tre og som da fungerer som et karbonlager. Nå lages også mange nye produkter som tradisjonelt er laget av fossile råstoffer av tre. Spikking av seljefløyter og trefigurer står ofte på programmet. Eller naturstier med spørsmål og informasjon knyttet til skog, skogbruk, miljø og friluftsliv. For ikke å glemme opplegget rundt Skogens Brannvoktere der elevene blir bevisstgjort faren for skogbrann og hvordan man skal opptre for å unngå at brann oppstår eller får spre seg.

Så er det også skoleskogdager hvor det skjer noe litt ekstra. I vår har mange skoler vært med på skogplanting (se egen sak om dette). Skogselskapet i Buskerud og

UTEDAG: Skoleskogdagene er en av Skogselskapets «merkevarer» som hundrevis av skolebarn blir introdusert for i disse dager. Foto Snorre Synnestvedt

Telemark tok med barna fra Efteløft i Kongsberg kommune på besøk til et lite sagbruk for å se hvordan en tømmerstokk blir til plank og bord, som igjen kan bli til hus. Og på skogdagen med femte klasse fra Flesberg skole ble skoleskogdagens ordinære temaer supplert med båtrace. Båtene måtte elevene lage selv av kvist og materialer de fant i skogbunnen.

Skogselskapene melder om mange skog- og miljøbevisste, ivrige og hyggelige elever som trives ute. I all slags vær.

– Hele sjettede trinn ved Grøtvedt skole var med i skogen i skikkelig drittvær. Greit nok at bonden trengte regn, men det behøvde ikke å komme så mye på så kort tid. Likevel fikk vi en fin dag i skogen med flittige og lydøre elever som fikk høre om alle skogens muligheter, forteller Skogselskapet i Østfold om en av sine skoleskogdager.

Honne anno 1968

Honne skal selges

Styret i Skogbrukets Konferansesenter as har besluttet å legge eiendommen på Biri ut for salg.

TEKST: MAY-SYLVI SKINNERLIEN OG TRYGVE ENGER

Begrunnelsen for salget er at kursvirksomheten i dag i stor grad skjer ute hos kundene og via nett, tiden da folk fra hele landet kom til Honne for å kurses, er forbi. Videre ansees ikke det å drifte en eiendom eller hotellvirksomhet som en del av kjernevirksomheten til Skogkurs. Da Skogbrukets kursinstitutt (Skogkurs) ble etablert på Honne i Gjøvik kommune, var det fordi det hadde «vokst ut» av sin tidligere plassering på Prestbakke, i den gang Østfold. Det var også et ønske om en mer sentral plassering i skog-Norge. I 1968 ble eiendommen Honne på 250

mål, gitt av Gjøvik kommune, og instituttet ble til som et spleiselag mellom organisasjonene i skogbruket. I 1972 stod et ferdig internat og kurssenter klart med 20 dobbeltrom og 10 enkeltrom.

DET FAGLIGE VIL BESTÅ, MEN TIDENE ENDRER SEG

Det er viktig å understreke at selve grunnlaget for at Skogkurs ble opprettet ikke blir borte, men at argumentene for å sitte med ansvar for hoteldrift, er færre enn før.

Honne har vært et viktig samlingssted for skogbruket, for å samle, øke og oppdaterte kunnskapen og kompetansen om skog og skogbruk, i et solid faglig miljø.

Både Skogselskapet i Oppland og DnS var sentrale i etableringen av Skogbrukets Kursinstitutt. Til sammen eier

Honne anno 1972

Honne i dag

UTVIKLING: Honne har blitt påbygd og modernisert i den tiden det har vært i skogbrukets eie.

Skogselskapene i dag 28 prosent av Skogbrukets Konferansesenter. Eierne stiller seg bak salget.

På Facebook skriver Eva Skagestad, administrerende direktør for Skogbrukets kursinstitutt:

– Skogkurs, med en stolt fortid, men óg en stor framtid! Det er litt skummelt å stå for opphør av en 50 år lang historie, men også spennende med nye muligheter og handlingsrom! All respekt for arbeidet som er lagt ned i utvikling av dette unike stedet. Håper vi finner eiere som vil foredle det slik denne flotte eiendommen fortjener også framover. 🌿

Fakta om eiendommen

Eiendommen har et areal på 240 dekar med ca. 6000 m² bygningsmasse som i dag leies ut til Skogkurs og det heleide driftsselskapet Honne hotell og konferansesenter AS, samt noen andre mindre leietakere. Bygningsmassen inneholder blant annet 33 kontorer, 66 hotellrom, moderne auditorium for ca. 170 personer, 4 konferanserom, stor spisesal mv. I tillegg kommer en egen hytte for spesielle arrangementer, og arealer med potensiale for fremtidig utbygging. Eiendommen er i god stand, men med oppgraderingsbehov avhengig av ny eiers planer for eiendommen.

Forberedelse for et salg har startet og hva en ny eier vil gjøre, blir spennende å se.

Parallelt med dette jobbes det nå med en eventuell ny lokalisering for Skogkurs sine ansatte, men Skagestad understreker at de ansatte er den viktigste ressursen til Skogkurs, så det vil skje i samråd med dem.

NYE PLANTØRAR: Skogselskapet har tatt på seg oppgåva med å lære opp dei som har meldt interesse for planting i Vestland.

Planteopplæring i Sogn og Fjordane

Sogn og Fjordane Skogselskap er i full gang med opplæring av norske plantørar, og berre i mai har det blitt arrangert seks plantedagar med 60 deltakarar i regi av Skogselskapet.

TEKST: RUBEN BØTUN, SKOGSELSKAPET I SOGN OG FJORDANE

Etter at det blei kjent for ålmenta at dei utanlandske plantørane ikkje ville komme seg til Noreg for å plante skog, og det var stort behov for norsk arbeidskraft, har pågangen vore enorm. Fleire hundre personar har tatt kontakt med skognæringa for å arbeide både på deltid og fulltid med skogplanting. I Vestland har Skogselskapet tatt på seg oppgåva med å lære opp dei som har meldt interesse for planting. Berre i første halvdel av mai vart det arrangert seks plantedagar og etterpå har ein del av deltakarane satt mange planter i jorda for AT Skog, Nortømmer og Fjortømmer, dei tre næringsaktørane i skogbruk i Vestland.

SAMARBEID – SKOGSELSKAPET, NÆRINGA OG FORVALTINGA

Plantedagane er eit godt samarbeid mellom Skogselskapet, næringa og forvaltinga (Statsforvaltaren), og var heilt naudsynt når pågangen var så stor som den var. Det er fleire hundre tusen planter som skal plantast i fylke vårt, og me håpar og trur at den norske arbeidskrafta gjer ein framifrå innsats for å plante så

mange planter som mogeleg. Det er naturleg at det vil ta litt tid med både opplæring og innøving av gode rutinar, men me håpar at skogplanting er noko lokalt busette nordmenn kan fortsette med i dei kommande åra også.

STOR INTERESSE

Det er ikkje berre potensielle plantørar som melder si interesse for skogplanting, også media har hatt mykje omtale av skogsaka. I den siste tida har både radio, aviser og TV frå både lokale og riksdekkande media skreve og filma om skogplanting på Vestlandet. Den store interessa for skogbruk er eit godt teikn, og det syner at fleire enn oss trur på skogbruket i framtida. 🌿

Konglesanking av furu

Den siste konglesankinga av furu er nå gjennomført i frøplantasjen på Stiklestad. Familien Hedegart fra Inderøy stilte mannsterke opp og stod for plukkinga. Skogselskapets folk tok seg av høgginga, og lå foran i løypa.

TEKST: RANNVEIG KRISTIANSEN, SKOGSELSKAPET I TRØNDELAG

Resultatet ble 18 sekker med kongler.

Det tilsvarer ca 450 kg kongler og vil gi

ca 10 kg frø og 1,5 millioner furufrø.

Dette er frø for mange år fremover.

Frøplantasjen er under avvikling, men en nysatsing fra Skogfrøverket skal sikre furufrø også for framtida.

Furuplanting var vanligere før i tiden, og frøforbruket var mye større enn idag. Det er mye areal i Trøndelag som egner seg for furu, hvis man ser bort i fra elgen.

Elgen er skogens konge og bestemmer veldig mye av hva som får muligheten til å vokse og gro. Frøplantasjen ble av den grunn overdimensjonert i forhold til etterspørselen av furufrø. Elgen var også på besøk underveis i hogsten. Ferskt furubar er skikkelig snadder.

Furufrøplantasjen har en lang historie.

Det startet på 60-tallet med etableringen av Åsen Frøavlsgård på Røra i Inderøy – et felleseie mellom de tre tidligere skogselskapene i Trøndelag. Inderøy kommune eksproprieterte deler av denne til boligformål, og en avdeling av frøplantasjen måtte flyttes til Stiklestad.

Planteskolen på Stiklestad ble lagt ned og solgt for 15 år siden, men frøplantasjearealet ble beholdt. For tiden er området på Stiklestad aktualisert i forbindelse

med ny skole og boligformål. I de siste årene er det derfor utført arbeid for ivaretagelse av avlsmateriale både for furu og gran.

Det er nå etablert klonarkiv for furu på Åsen Frøavlsgård i Inderøy, og et klonarkiv for gran på Kvatningen i Overhalla. ➤

MILLIONER AV FRØ:

Skogselskapet i Trøndelag spiller på lag med Skogfrøverket som skal sikre furufrø for framtida.

VAKKERT: Spontekket tak er flott å se på, men gjør seg ikke selv. Mange hender må til.

RETTKLØYVD: Virket fra Skogselskapets eiendom egnet seg godt.

Fra tømmer til spontak

Tradisjonelt bygghandverk er en bachelorutdanning ved NTNU, Institutt for arkitektur og teknologi. I april stod tradisjonelt spontak av gran på programmet. Objektet som skulle restaureres var Bunadburet på Bjerkem Gård i Steinkjer.

TEKST: RANNVEIG KRISTIANSEN, SKOGSELSKAPET I TRØNDELAG

Lange slanke tettvokst grove trær med lite kvist ... Via bekjensker nådde ryktet om tømmerbehovet oss i Skogselskapet, og vi antok at vi hadde gran av interesse i Skjørholmskogen i Verdal. Kontakten ble opprettet, befaringsavtalt og det «bars» rett ut i skogen med klave og tilvekstbor. NTNU fant den kvaliteten de ønsket seg – både kortreist, tettvokst, rettkløyvd og lite kvist. Lange slanke trær med diameter på ca. 35 cm og høyder opp mot 30 meter. Roald Renmælmo, NTNU og Siw Holmin, Målselv Tradisjonshandverk plukket ut fire trær til formålet.

Trærne ble felt på gamlemåten med tomannssag. En test-kløyving i skogen ga hint om at kvaliteten på tømmeret var godt egnet. «Snadder» og «verdensklasse» – fikk vi faktisk melding om, og vi skjønnte jo at her var det en stor hengivenhet for faget. Tømmeret ble kjørt med traktor til Bjerkem Gård, og kursing av studentene i sponkunsten ble iverksatt. Noe kunne spones direkte, men en runde med koking er en fordel for å gjøre både ved og kvist mer medgjørlig. Selve taktekinga er et tradisjonelt dugnadsarbeid. Her trengs det mange hender og mye spiker. De fire grantrærne ga ca. 16 000 spon – nok til å dekke 100 m² tak. Resultatet ble vakkert. Om to år blir det en ny runde med spontak-kurs og da blir det en ny tur til i Skjørholmskogen. Du finner lenke til studiet i Tradisjonelt bygghandverk og til en dokumentasjonsvideo om spontekking på www.skogselskapet.no/fra-tommer-til-spontak/

Leie hytte av Skogselskapet?

Velkommen til å besøke en av våre hytter som er spredt utover landet. Gå inn på våre nettsider, les mer og book overnatting: www.skogselskapet.no

AGDER – EPLEDALEN

Både hytte og løe i Lyngdal. Med strandsonen og plener, sandvolleyballbane, badestrand og bryggeanlegg. Løe er innredet som kombinert kystledhytte og kurs-/selskapslokale.
www.skogselskapet.no/epledal-i-agder/

NORDLAND/HELGELAND

Her er det åtte forskjellige hytter.
www.helgskog.ipage.no/utleie/

MØRE OG ROMSDAL

Skogselskapet i Møre og Romsdal har en flott hytte på Svartløken på Ørskogfjellet. Hytta har solcellepanel, strømaggreat, innlagt sommervatn og varmtvannstank. Det er sengeplass til seks personer og madrasser på hemsene. Bilveg helt frem om sommeren.
www.skogselskapet.no/hytteutleie-more-og-romsdal/

TROMS OG FINNMARK, 15 KM FRA ALTA

Hytta er ei håndlaftet tømmerhytte på ca 50 m² og inneholder et soverom med fire senger (to køyesenger), kjøkken, gang, bad og stue. På stua er det to sengebrisker som egner seg til overnatting. Til sammen er det tre bygninger: hytte, vedbu og utedo. Om sommeren kan man kjøre med personbil fram til hytta.
www.inatur.no/hytte/5c7527b6cbf4d00003200353

LEIE RIMELIGE HYTTES I NORGE

Det finnes flere ordninger som gjør at du med din gjeng, kan leie hytter i Norge til en billig penge, i fine naturomgivelser. Her er noen av dem: **Statsskog**, har 70 hytter og over 100 åpne buer. **Inatur.no**, her kan du velge mellom 950 hytter. **Turistforeningen**, har 500 hytter du kan velge i, og mange anbefalte turstier.

Skogselskapet arrangerer «stubbekonsserter»

Vi er sulteforet på kulturopplevelser nå, og det vil Skogselskapet gjøre noe med.

TEKST: ASTRI KLØVSTAD

Skogen har utendørs konsertsaler og amfiscener med fastmonterte seter på hogstflater rundt i hele landet. Til noen av disse inviterer vi artister som vil dele musikken sin med oss og gi oss en helt spesiell opplevelse sammen.

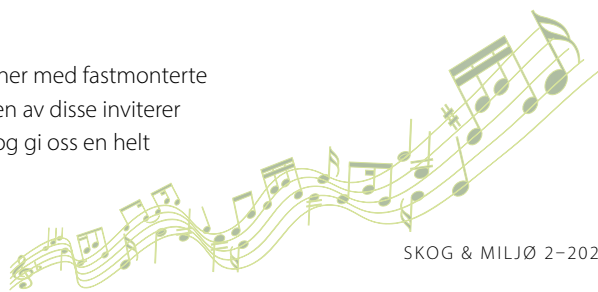

FOTO: JO BERGERSEN/FALKERBLIKK

Seks stubbekonsserter i Sogn og Fjordane

I Sogn og Fjordane er seks stubbekonsserter med seks forskjellige artister tid- og stedfestet i sommer, og disse blir arrangert som en familiedag med et skogfaglig tema i tillegg til det musikalske. Det begynner allerede 19. juni. Da kommer Håvard Øyrehagen (bildet) til Dagsturhytta i Sogndal. Så følger Sissels Frøyland 27. juni i Stryn, Erlend Os 3. juli i Førde, Sindre Steig 17. juli i Skjolden, Vêrfast 18. juli i Førde og Alice Kucevic 31. juli i Florø.

Helene Bøksle kommer til Oslo/Viken

Vi har vært så heldige å få Helene Bøksle med på ideen om stubbekonsserter og hun ønsker å skape en unik forestilling skreddersydd for omgivelsene i skogen. Her blir det eventyr, alver, tusser og troll, og selvfølgelig Helene Bøksles klokkeklare røst og stemningsfulle musikk. Hun vil framføre både godt kjent og nytt materiale. Vil du oppleve dette, sett av kvelden 18. september. Sted og antall billetter vi kan selge er ikke fastsatt ennå. Følg med på www.stubbekonsert.no for mer informasjon.

VEILEDNING:

Daglig leder i Finnmark skogselskap, Tor Håvard Sund, orienterte om bruk av motorsag og annet i forbindelse med vedhogsten. Foto: Bjørn Martin Lyng

Vi gror igjen, samtidig sitter vi og ser på at det gror!

At vi gror igjen får man høre fra svært mange, men mest fra de som blir berørt ved at de mister utsikten og sola forsvinner tidligere på vår- og høstparten.

TEKST: TOR HÅVARD SUND, FINNMARK SKOGSELSKAP

I Finnmark har vi flere ganger gjort noe med dette ved at den som sitter og ser på at det gror, også får muligheten til å gjøre noe med det! Ofte er trærne som soltyver i områder som er regulert til grønnstruktur eller friområder i boligfelt. Hvis «soltyvenes» skogområde er stort nok, kan man trygt la beboerne utføre jobben under kyndig veiledning i forkant. Dette har vi gjort ved å arrangere skogdag der vi orienterer om trærnes og skogens fordeler som vern og skygge, men også hvordan man på best mulig måte kan pleie skogområdet. Og den 22. april 2021 ble det holdt skogdag i Tollevika i Alta kommune. Finnmark skogselskap og skogbrukssjefen annonserte skogdag med informasjon om motorsaga, sikkerhet, hogst av skog og loddtrekning av vedteiger på Alta kommune sin grunn. Vedteigene var merket opp på forhånd og var av rikelig innhold med ved og trær som kunne bli stående igjen.

Skogdagen var annonsert på hjemmesiden til Alta kommune, lokalavisen og på facebookgruppa til grendelaget i området.

15 personer møtte opp, lyttet aktivt og spurte svært relevante spørsmål om temaene. Etter en god kopp kaffe foretok vi trekning av vedteigene. 11 heldige husstander fikk vedteig som de kan sysle med de neste fem årene.

På grunnen til Alta kommune vektlegges stillhet og ro i frednings og hekketid. Det betyr at i mai, juni og deler av juli er det ikke tillatt å hogge ved i Tollevika. 🌿

Koronatilpasset Skog og Vann

Den store skoleskogdagen på Skogmuseet måtte avlyses i fjor, men i år har arrangørene fått lov å gjennomføre en koronatilpasset variant i samråd med kommunelegen i Elverum. Totalt 824 elever fordelt i kohorter og spredd over seks dager får i år oppleve aktivitetene som Skogmuseet, Skogselskapet og Norges Jeger- og fiskerforbund arrangerer. Normalt antall elever på dette arrangementet før pandemien var om lag 3000.

I skogen er alle på grønt nivå!

Gjennom våren har smitteverntiltakene variert fra kommune til kommune. Med en del ekstra planlegging, litt skreddersøm og en dose fleksibilitet, har vi likevel klart å gjennomføre de aller fleste planlagte skoleskogdagene i gamle Akershus. Det opplyser Skogselskapet i Oslo og Akershus på sin nettside.

Det finnes mange gode grunner for å ha en skoledag i skogen. At det er enklere å ha godt smittevern er noe koronaen har gjort oss oppmerksomme på. Det er mindre smitterisiko utendørs enn inne, og det er enklere å holde god avstand. Frisk luft og fysisk aktivitet bidrar i tillegg til å styrke immunforsvaret.

Tilpasning til små elevkohorter, god avstand og vasking av spikkekriver og naturstiplakater med antibac har blitt naturlige deler av en litt ny hverdag. Dette er enkle tiltak for å bidra til at det eneste vi smitter elevene med er et større engasjement for skogen.

– I skogen er alle på grønt nivå, slår Skogselskapet i Oslo og Akershus fast.

BÆREKRAFTIG FORVALTNING AV ØKOSYSTEMTJENESTER

NTNU har i de siste årene gjennomført kurset «Sustainable management of ecosystem services». Som tittelen tilsier spenner faget over et vidt spekter av næringer, og har studenter fra alle verdens hjørner.

– Professor Gunnar Austrheim ved Vitenskapsmuseet tok kontakt med Skogselskapet i 2017, og vi har siden fått lov til å holde foredrag om skogbruk og bærekraft på dette kurset. I år fikk vi også Landbruksdirektoratet med på laget. Det forteller Skogselskapet i Trøndelag på sine nettsider.

Faget er knyttet opp mot FN's bærekraftsmål. Det medfører en bred inngang om skog og bærekraft, ikke ulikt Skogselskapets formål. Studentene skal samtidig gjennomføre et gruppearbeid der de velger tema. I år var det to grupper som valgte skogtemaene skogvern og urbant skogbruk. Det var samtidig ønske om å komme ut på befarings. Skogselskapet tilbød en skogtur, og den ble gjennomført i Søremskogen tilhørende

Arbeiderenes Økonomiske Forening i Trondheim.

– Med buss 23 og oppmøte på busstoppen på VM-anlegget på Granåsen var det bare å labbe i vei. Vi oppsøkte plukkhogde areal som har vært urørt i lang tid, 60-70 år gamle plantefelt, elgbeite, MiS-figurer, gjengroingsareal og litt innføring i de treslag vi omgir oss med.

Skogbefaringen var en arena for diskusjon og spørsmål, og i lunsjen gikk samtalene ivrig rundt bålet. Deltakerne var fra Nepal, Indonesia, Bangladesh, USA og Norge - en mix av nasjonaliteter med ulike utfordringer til skog og skogbruk. En tur i skogen er forresten ingen selvfølge der de kom fra. Praktiseringen av fri ferdsel hadde vi alle uansett godt av i disse koronatider, skriver Skogselskapet i Trøndelag.

En husdebatt i Målselv

(Utdrag fra leserinnlegg i Nye Troms av Geir Kvammen, styreleder i Troms skogselskap, 8. april 2021:)

Det har den seinere tid vært fleire oppslag i Nye Troms som har handla om Arena utmark. I et av de siste skriver varordføreren i Målselv: «Vi er i gang med å

sette opp et bygg, Arena utmark, som skal samle blant annet Statskog, SNO, Statsforvalteren, Reindriftsforvaltninga, nasjonalparkforvalter og kommunale arbeidsplasser i skog.»

Disse institusjoner er i Målselv i dag. Troms skogselskap som ikke er tatt med, finner grunn til å komme med noen opplysninger i denne saka.

Skogselskapet har bygd, og eier, Skogbrukets hus. Noe av idéen

REDUSERT SKOGBRANN-OVERVÅKNING FRA LINNEKLEPPEN I SOMMER

Tårnet på Linnekleppen har i en årrekke blitt brukt som en aktiv del av brannovervåkingen i Rakkestad og resten av Østfold. Det er Skogselskapet i Østfold som eier tårnet og som har organisert skogbrannovervåkingen. Nå har Statsforvalteren i Viken bestemt at skogbrannvaktordningen og brannflyovervåkingen skal organiseres fra 110-sentralen for hele Viken fylke. Det betyr at Skogselskapet ikke vil motta den støtten de tidligere har fått og som har vært brukt til overvåking og lønn til mannskapet. Grunnen til at Skogselskapet ikke lenger kan administrere

flyovervåkingen, er en ny forskrift som innebærer at flyklubber må ha avtale med offentlige myndigheter for å ta på seg overvåkingsoppdrag. Det skriver Rakkestad Avis.

– Vi har nå klart å ordne finansiering til bemanning i helgene i juni, juli og august, forteller daglig leder i Skogselskapet i Østfold, Ole-Christian Løchen til Skog og Miljø. Men legger til at tårnet blir ubemannet i ukedagene denne sommeren. – Nå er det jo i helgene det er mest folk ute på tur i skogen, og dermed er det da det er størst fare for at branner forårsaket av mennesker oppstår, men branner kan jo oppstå når som helst, sier han.

Skogselskapet har inngått et samarbeid med Marker og Rakkestad kommuner om drift og utvikling av Linnekleppen. – Det dreier seg om skogbrannovervåking og tilrettelegging for friluftsliv. De to kommunene sammen med Marker sparebank, Rakkestad Energi og Skogselskapet i Østfold står for finansieringen av skogbrannovervåking i helgene etter mandat fra Rakkestad og Marker kommune. Og så håper vi å få med flere til neste år, slik at vi kanskje kan få skogbrannovervåking hele uka for framtida, sier han. Han håper det blir en fin sommer med mange besøkende på Linnekleppen, og kan friste med natursti for barna og kiosksalg.

bak dette var å få et bygg som kunne huse disse institusjonene, samtidig som kjelleretasjen var bygd med kjølerom og produktionsarealer for planteskolen. Dette har vært en styrke både for utleiedelen av Skogbrukets hus og planteskolen gjennom vekslende tider for utleie og planteproduksjon.

Skogbrukets hus er et stort kontorbygg som er fulgt opp med regelmessig oppussing og vedlikehold. I dette bygget er i dag, foruten Skogselskapet og planteskolen sine lokaler, Statsforvalteren (tidligere Fylkesmannen) med tilsatte innenfor

skogbruk, plan og reindrift, i tillegg har de skogbrukstilsatte i kommunen (2 stk.) kontorer her. Etter at tannlegen og NIJO's flytta ut, er det over 20 ledige kontorplaser i huset.

Troms skogselskap er nå som tidligere åpen for å drøftinger med interessenter i Arena utmark om lokaler i Målselv.

Flere vil være skogloser

I forrige utgave av Skog og Miljø henvendte vi oss til våre medlemmer med spørsmål om noen kunne tenke seg å gjennomføre skoglosturer. Vi har fått flere henvendelser, noe vi setter stor pris på! Da får vi sammen mulighet til å tilby dette flotte tilbudet til enda flere.

Skogselskapet i Agder har i mange år hatt slike turer ulike steder i Agder. – Mange er med og deler av sine erfaringer og historier, dette er en viktig del av konseptet ved siden av det sosiale, faglige og folkehelseaspektet. Det er spennende og interessant å ha med seg alle slags mennesker på turer der vi kan informere om skog og skogbruk, og ikke minst lytte til deltakernes synspunkter.

Ofte dreier det seg om sporskader, tilgrodde stier, jakt og skogbruket i det grønne skiftet, forteller daglig leder Christian Espegren.

Det er allerede planlagt fem slike skogkvelder i Agder i august.

Hvis du har lyst til å være med på Skoglos tur: følg med på nettsiden og Facebooksiden vår for dato og sted!

Har du lyst til å være Skoglos for Skogselskapet i din lokalskog: kontakt oss på info@skogselskapet.no

NY RUNDE MED QUIZ I BÆRUMSMARKA

I forrige utgave av Skog & Miljø omtalte vi naturstiprosjektet som nå ruller over landet. Som en del av dette prosjektet ble det i vinter satt opp selvbetjent natursti-quiz i Bærumsmarka. Nå i vår har vi byttet ut spørsmålene og etablert nok en tilsvarende natursti-quiz.

De som ønsker å delta i konkurransen skanner en QR-kode og får opp svarskjema på telefonen sin, svarer på spørsmålene og sender inn svar. Men så var det dette med mobildekning. Det er det dårlig med på den siste lokaliteten på Nygård. Løsningen er et samarbeid med kafeen på stedet der folk kan få et svarskjema på ekte papir, fylle ut, ta bilde av arket og sende inn. Det virker det også ...

I disse dager er hundrevis av treammer og aluminiumsskilt under produksjon og sendes fortløpende ut til de ulike fylkeskogselskapene. Det etableres naturstier både på denne siden av sommeren og til høsten.

DIGITALE MULIGHETER

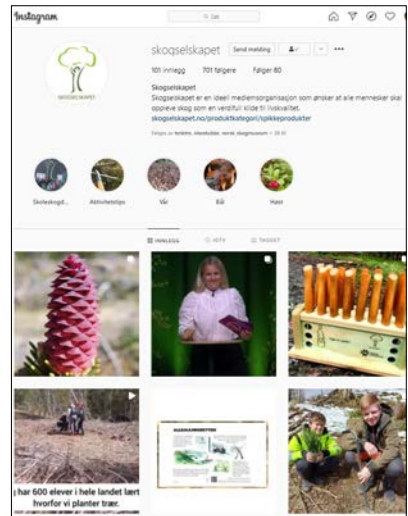
Det siste året har vært annerledes for alle, og slik blir det nok en stund til. Vi i Skogselskapet, som pleier å være mye ute med arrangementer, har måtte tenke annerledes.

Der det er mulig har vi gjennomført skoleskogdager med avstand, kohort og spriting. Heldigvis er skogen grønn, på flere plan. Skolene har benyttet uteundervisning i større grad og vi merker en stor takknemlighet og engasjement over det vi kan tilby gjennom Skoleskogdagene våre. I tillegg har vi sendt ut skoleoppgaver og digital Skoleskogdag, som skolene selv kan benytte til hjemmeskole og vanlig skolesammenheng.

Arrangementene vi har gjennomført har vært av mindre skala og mer pop-up naturstier, aktivitetsforslag, konkurranser og digitale skogkvelder rundt omkring i landet.

Ved å benytte digitale flater når vi uansett mange med informasjon om skogen og dens mangesidige betydning.

Følg med på nettsidene våre og sosiale medier. Vi er på Facebook og Instagram, velkommen innom for å like oss!

Ny podcast om skog- og trenæringens rolle i det grønne skiftet

– produsert av Norsk Skogbruk for WoodWorks! og Norsk Treteknisk institutt.

Første episode:

Er klynger et verktøy i det grønne skiftet?

Innovasjon Norges klyngeprogram har mål om økt innovasjon og verdiskapning, og helst arbeidsplasser. 44 klynger i ulike bransjer deltar. Blant dem, to skogklynger. Men hva er en klynge? Hva får den virke som den skal? Og er de gode verktøy i omstillinga vi står overfor? Det undersøker vi i denne podcasten, – med eksempler fra skogklyngen WoodWorks!

Lytt til Woodcast der du hører på podcast

Skogselskapet i Agder flytter

Skogselskapet i Agder er på flyttefot. Fram til nyttår var de samlokalisert med Fylkesmannen i deres lokaler i Arendal, men etter fylkessammenslåingen flyttet etaten, som samtidig byttet navn til Statsforvalteren, ut av disse lokalene.

– Poenget med å ha kontor der var jo å være en del av et skogfaglig miljø, og vi har satt stor pris på fellesskapet med dem, forteller daglig leder i Skogselskapet i Agder, Christian Espegren til Skog og Miljø. – Men etter at de flyttet ut ved juletid ble vi sittende igjen alene, og ville etter hvert få kontornaboer fra helt andre næringer, fortsetter han.

Skogselskapet har brukt litt tid på å se seg om etter nye lokaler hvor det også kunne være et skogfaglig miljø, og har nå bestemt seg for å slå seg ned på Reiersøl Planteskole.

– Etter at det ble bestemt at planteskolen ikke skal legges ned

likevel, ble det med ett mer aktuelt å være der. Der er vi jo også medeiere, og får omgivelser og kolleger som passer godt sammen med oss, sier Espegren, som ser for seg å kunne bruke den nye lokaliteten aktivt i sine utadrettede aktiviteter.

Deler av våren er brukt på oppussing av de nye kontorlokalene, og fra 1. juli finner du Skogselskapet i Agder på Reiersøl Planteskole, Reiersølveien 400, 4820 Froland.

UTSATT MESSE UTSETTES

Hurdagene arrangeres vanligvis hvert fjerde år. Etter planen skulle messen arrangeres i 2020, men ble av kjente årsaker utsatt til i år. Men heller ikke i år kan messen avholdes. Det vil om kort tid bli avgjort om neste messe skal planlegges i 2022 eller 2023. Hurdagene er den ledende fagmessen for det utøvende skogbruket i Norge. Hurdagene er best kjent for en omfattende

HURDAGENE

utstilling og demonstrasjoner av maskiner og utstyr for aktiv skogsdrift, bioenergi og veivedlikehold.

MED ARBEIDSHESTEN LOTUS GÅR DET PÅ SKI(NNER)!

1NAA på vg1 naturbruk ved Buskerud videregående skole satte i begynnelsen av mai ut krakker i naturstien på Bakåsen ved Buskerud Hovedgård. Den gamle naturstien blir ryddet og fornyet i samarbeid mellom Buskerud videregående, Skogselskapet Buskerud og Telemark, og Modum kommune. Det vil i tillegg til de flotte benkene fra byggfag, bli satt ut 14 nye poster i løypa, pluss to infotavler i begge ender av stien. Elevene på naturbruk utfører arbeidet som en del av undervisningen i fagene naturbasert produksjon og naturbasert næringsaktivitet. Masse bra jobbing med blant annet motorsag, batteridriller og bruk av arbeidshest (og ski). Heldige hesten og heldige elever, skriver skolen på sin Facebookside.

VINNERE AV QUIZEN

I forrige nummer av Skog & Miljø kunne våre lesere ta skog-quizen fra Skogselskapets arrangement i forbindelse med Verdensskogdag digitalt.

Vi har trukket tre vinnere:

Solbriller: Tanja Madsen, Kragerø

Solbriller: Jon Erling Brænd, Koppang

Spikkekniv: Henning Ivarrud, Bodø

Ny ansatt i Buskerud og Telemark

Ingvild Gran fra Andebu i Vestfold er ansatt som infokonsulent i Skogselskapet i Buskerud og Telemark. Ingvild er 27 år og skogbruksutdannet, først fra Saggrenda og siden fra NMBU på Ås. Etter endt utdanning har hun vært ansatt som produksjonsleder i AT Skog.

– Jeg har kjent til Skogselskapet i mange år, og hva Skogselskapet står for. Jeg ble nysgjerrig på jobben fordi arbeidsoppgavene virker morsomme og meningsfulle. Det å kunne formidle alt skogen og naturen kan gi oss, til mennesker med både ulike bakgrunn og i alle aldre virker ordentlig artig, sier hun om hvorfor hun søkte jobben.

Ingvild har samboer, en hund og ni høns. Hun liker gåturer i skog og i fjell, og ser på skogen både som en arbeidsplass og et fristed.

– Jeg håper at jeg kan bruke stillingen min til å bidra med rekruttering av ungdom til skogfaglig utdanning. Skogen som arbeidsplass er så utrolig mye mer enn bare hogst, og det håper jeg at jeg kan formidle på en god måte, sier hun.

Ingvild Gran begynner i Skogselskapet i midten av august. Vi ønsker henne velkommen på laget!

Tidsskrift for Skogbrug.

Udgivet af

Det norske Skogselskab.

Nr 5.-6. Mai - Juni 1921. 29. aarg.

«Skogens venner» gjennom 25 aar.

Foreningen «Skogens venner», der efter initiativ av Oscar Andersen Dietz blev stiftet på landmannsklubbens møte i Fredrikshald i mars 1896, kan i aar feire sit 25-aars jubilæum. Den blev stiftet med det formaal at virke til fremme av skogplantning og at faa plantningen utført av skolebarn. Den første formand var forstmester Meisterlin.

«Skogens venner» har i disse 25 aar plantet ut 125 000 planter i Berg og Idd, delt ut 17 000 og solgt 36 000.

I 1910 Anla foreningen sin klængstue på Glende. Av godsseier P. M. Anker fik man overlatt fri tomt, og til huset blev der ellers innsamlet en række bidrag. I 1917 blev klængstuen overdraget til skogselskapet, som har planteskole på stedet.

Foreningen opprettet allerede i 1904 en brandstation på Høiaas om sommeren. Senere er etablert brandvakttenete rundt øene om sommeren langs kysten helt ned til Mørviken.

I de sidste aar har man utdelt præmier til folk som har vist dyktighet under slukningen av skogbrand. Foreningen har altsaa ikke bare innskrenket seg til at plante skog, men har etter bedste evne bellitt sig paa at verne den. Foreningens nuværende formand er kjøbmand Anders Riddervold.

NYHETS KLIPPET

Grunnskoler med uteundervisning har mer motiverte elever

Elevene trivdes bedre, lærte like mye og beveget seg mer når de jevnlig fikk undervisning utendørs.

Utendørs undervisning virker kanskje ikke så fristende etter at det i en periode har blitt innført som et nødtiltak på skoler for å forhindre at koronaviruset sprer seg.

Men forskning tyder faktisk på at det på mange måter er en veldig god idé å ha undervisning i naturen eller byen. I de største vitenskapelige forsøkene som er gjennomført med uteskole, ble barn i gjennomsnitt mer motiverte når om lag fem timer i uken foregikk ute.

Barnas trivsel ble også bedre. De fikk nye venner, beveget seg mer og leste litt bedre enn barn som var mer i klasserommet, viste forsøkene, som involverte 48 klasser på mellomtrinnet på 18 danske grunnskoler. 28 av klassene hadde uteskole.

– Da jeg startet med å arbeide med uteskole, var bekymringen om elevene nå lærer det de skal. Men forskningen vår viser at det øker barnas motivasjon, sier Erik Mygind, som har forsket på uteskole siden slutten av 1990-tallet og er en av forskerne som står bak forsøkene.

Forsøkene, som er publisert i en rekke vitenskapelige tidsskrifter, viste følgende:

Uteskolebarna lærte minst like mye, motivasjonen var høyere hos elever i uteskole, barn i uteskole trivdes bedre, barn i uteskole fikk flere nye relasjoner og gutter i uteskole beveget seg mer, hos jentene var ikke forskjellen så markant.

Ulrich Dettweiler, som er professor i pedagogikk ved Universitetet i Stavanger, har fulgt prosjektet og lest de vitenskapelige artiklene.

– Det er veldig sterk forskning både når det kommer til kvaliteten og antallet observasjoner. Det finnes ikke noe sammenlignbart noe sted i verden, sier Dettweiler, som selv forsker på uteskole.

Et forbehold ved TEACHOUT-prosjektet er at lærerne meldte seg frivillig til å delta i forsøket. De hadde erfaring med uteskole og en forkjærlighet for konseptet.

www.forskning.no, 24. mai 2021

FIRFISLEFUNN PÅ SKOLESKOGDAG

Firfisler er en krypdyrfamilie i underordenen øgler. I alt er det kjent cirka 25 slekter og om lag 200 arter i hele verden, flest i Afrika. I Norge har vi bare én art, nordfirfisle, også kalt skogfirfisle eller bergfirfisle. Nordfirfisla finnes i mange naturtyper. Den lever først og fremst av insekter og edderkopper. Selv er nordfirfisla bytte for buorm, hoggorm, fugler og små rovpattedyr. I likhet med mange andre øgler kan firfisla kaste halen. Når et rovdyr prøver å ta den, knekker halen i en virvel. Halen blir liggende igjen og sprelle, mens firfisla stikker av. Rovdyret blir naturligvis svært forvirret. Halen vokser ut igjen, men virvelen blir erstattet av bruske, og firfisla kan ikke gjøre dette en gang til. Denne firfisla ble funnet på en skoleskogdag i regi av Skogselskapet i Oslo og Akershus.

Foto: Snorre Synnøstvedt

HAR DU ET BILDE DU VIL DELE MED OSS?

Send det til info@skogselskapet.no Kanskje kommer det på trykk!

Vi og mange flere er Skogselskapet

Vi jobber med kunnskapsformidling om skogens betydning

Vi vil at alle skal oppleve og forstå hvor verdifull skogen er og erfare skogens betydning og muligheter, gjennom helse, rekreasjon og friluftsliv, men også som næringsvei.

Skogen har en mangesidig betydning. Den er både en friluftsansen, en råvareleverandør, og ikke minst en fornybar ressurs som hjelper klimaet.

Skog & Miljø, medlemsbladet som du nå leser baksiden på, går vanligvis til våre betalende medlemmer.

Om du ikke er en av dem, og likevel ønsker å motta dette bladet fire ganger i året, kan du registrere ditt betalte medlemskap her:

Scann QR-koden med kameraet på mobilen, eller gå inn på www.skogselskapet.no

Du vil da støtte arbeidet vi gjør gjennom bl.a. skolebesøk, arrangementer for allmennheten, fagsamlinger og annet.

